

A HTMT HÍREI**Elérhető a Magyar Tudomány júniusi száma**

Megjelent a Magyar Tudományos Akadémia folyóiratának, Magyar Tudománynak legújabb, 2024/06 száma, melynek tematikus összeállításra A bibliai nyelvek hermeneutikája címet viseli. A júniusi szám vendégszerkesztője: Benyik György...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

Úttörő kutatásaiba nyújt betekintést Karikó Katalin, Gérard Mourou és Krausz Ferenc

A Krausz Ferenc professzor, az MTA külső tagja által vezetett kutatóközpont, a Center for Molecular Fingerprinting (CMF) újabb mérőföldkőhöz érkezett: június 17-én felavatják a társaság lézertudományi laboratóriumát a szegedi ELI-ALPS-ban, ami fontos állomása a magyarországi kutatáshoz kapcsolódó, innovatív technológia fejlesztésének és alkalmazásának. [...] Az avatóünnepséget a közönség a YouTube-on élőben követheti...” Forrás: Youtube/CFM.com: [teljes cikk >](#)

Előadás: Sándor Bulcsú – Robotok mozgása önszerveződő módon

Havi előadóülését tartja az EME Természettudományi Szakosztálya 2024. június 27-én, csütörtökön délután 17 órától az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházában. [...] Meghívottunk Sándor Bulcsú fizikus, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Fizika Karának egyetemi adjunktusa, előadásának címe A fizika és a robotika határán: robotok mozgása önszerveződő módon...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató a 13. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten

Az EME kiadója standdal és könyvbemutatóval is részt vesz a 13. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten. [...] 2024. június 29-én, szombaton 14 órakor a Vallásszabadság házában kerül bemutatásra Flóra Ágnes, Pakó László (szerk.): Közösségekben közösségért. Tanulmányok Kiss András születésének századik évfordulójára című kötetünk...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA**Munkamegbeszélés Susanne Raab miniszterrel**

Susanne Raab nőügyi, családjogi, ifjúsági és integrációs szövetségi miniszter meghívására, munkamegbeszélésen vettek részt kedden az ausztriai népcsoporttanácsok elnökei és elnökhelyettesei. A munkamegbeszélés az államilag elismert, öshonos népcsoportokat érintő aktuális témákról szólt. [...] Somogyi Attila a Magyar Népcsoporttanács elnöke külön összegezte a magyar népcsoport problémáit. Az oktatás helyzetére, a hivatalos nyelv használatára, az érettségi reform hiányaira, az Európai Tanács által létrehozott keretmegállapodásra és a népcsoport támogatások megemelésére vonatkozóan egy írásos dokumentumot is átadott a miniszter asszonynak. ...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

50 kérdés 50 válasz az ORF-ről

Az ORF naponta és háztartásonként körülbelül 50 centet kap, és cserébe teljesítenie kell közszolgálati feladatát. A nemrég bemutatott közérték jelentéssel (Public Value) az ORF dokumentálja, hogyan teljesíti ezt – idén 50 kérdés és válasz alapján. [...] „Az ORF a befektetéseknek köszönhetően nagyon fontos gazdasági tényező, de mindenképpen az ország legnagyobb identitásképzője” – mondja Michael Krön, az ORF TV vezető producere. [...] Az ORF népcsoportoknak készülő műsorairól Kelemen Dorottya, a népcsoport szerkesztőség vezetője számol be. A magyar szerkesztőséget egy rövid videóban Nagy Alexandra mutatta be...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Egy újabb letakart kép talált gazdára

Hosszú kihagyás után második alkalommal rendezett kiállítással egybekötött bemutatkozási lehetőséget, egy fiatal magyar művésznek a Bécsi Szelet Magazin a fővárosban. A Wilhelm Cafe&Bar-ban ezúttal a soproni születésű, immáron közel 10 éve Bécsben élő Schmuck Éva festőművész mutatkozott be a közönségnek. Bár a festményeit hozta el, de valójában az esemény zenei hátterét is ő biztosította, hisz eredetileg klarinétművészi végzettsége van. [...] Az ASPEKT 3 című kiállításra ezúttal hat festményét mutatta be...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Döntöttek a pályázati összegekről a LKMNÖK Tanácsa

A Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség (LKMNÖK) Tanácsa hétfői tanácsülésén meghatározta a társalapított intézmények meghívásos pályázatának, illetve a nemzetiségi programokat kivitelező civil szervezetek számára kiírt pályázatok összegeit. A jegyzőkönyvek elfogadása után a tanács áttért a társalapított intézmények meghívásos pályázatára. A 10 ezer euró keretösszegű meghívásos pályázatra hat községi intézmény jelentkezett nyolc pályázati anyaggal. [...] Az LKMNÖK minden évben támogatja a község területén tevékenykedő civil szervezetek nemzetiségi programjait. Idén 12 ezer eurós kerettel írták ki a pályázatot...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Vers és zene a könyvtárban

Az élet ütemén címmel tartott irodalmi estet és mutatkozott be Gaál Zsuzska Zala megyei költő a Lendvai Könyvtárban május 30-án. Az eseményen a „Mérhetetlen” és „A lelked a tükröm” című, 99 verset tartalmazó köteteket mutatták be...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: A magyar-magyar szótárról folytatás

A Muravidéki Magyar Rádió előző adásában a Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat két munkatársával, P. Márkus Katával és M. Pintér Tiborral, a Károli Gáspár Református Egyetem oktatóival a magyar-magyar online szótár létrejöttének körülményeiről beszélgetett Gaál Péter. A folytatásában megtudhatják, milyen a szótár szerkezete, hogyan követi nyomon a nyelvi változásokat folyamatosan, miben segíti a felhasználókat, és még sok egyéb kérdésre is választ kaphatnak, amennyiben a következő percekben velünk tartanak...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Bor, művészet, mámor

Június 3-án a Dobronoki György-házban nyílt kiállítás a korábban itt készült alkotásokból a 20. jubileumi Vino-Art művésztelep indulásakor. A település 2005 óta ad otthont a muravidéki lankák és a bor által ihletett alkotásoknak. Idén Szlovéniából és Magyarországról egyaránt érkeztek festők és szobrászok. [...] A kiállítást, mely június 30-ig tekinthető meg, Obal Franc művészettörténész méltatta, aki már a kezdetektől figyelemmel kíséri a művésztelep munkáját...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nem élhetek muzikaszó nélkül a Szabadkai Népszínház előadásában Lendván

A Muravidéki Magyar Rádió Horizont című műsorában egy olyan színházi előadásról hallhatnak, amelynek társulatát a muravidéki közönség mindig örömmel fogadta. A darab címe mögött, amellyel ezúttal érkeztek, azonban már az alkohol és más szenvedélyek által bomlásnak induló társadalom körtörténete rejlik...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

A budapesti OSZK könyvtárosai Lendván

Június 3-án Lendvára látogatott az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) 47 könyvtárosa, akik szakmai kirándulás keretében megtekintették a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központot, valamint a Lendvai Galéria és Múzeumot. A könyvtárosokat Faur Richárd, az OSZK Főigazgatói Kabinetjének a rendezvényszervezője vezette. A vendégeket Zágorec-Csuka Judit, a Könyvtár és Kulturális Központ igazgatója, az MTA külső köztestületi tagja fogadta, aki szakmai előadás keretében Varga Ines könyvtárossal és Bogdan Horvat Sanja szakmunkatárssal együtt mutatta be az intézmény tevékenységeit. A Lendvai Galéria-Múzeumban a könyvtárosokat Kepe Zoltán főmuzeológus, szintén az MTA külső köztestületi tagja fogadta...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nemzeti összetartozás napi megemlékezések

A muravidéki magyarság idén is a Zsitkóc és Bödeháza közötti határon kialakított Hetés Barátság Parkban tartotta meg a nemzeti összetartozás napi, június 4-i megemlékezést. A rendezvényen a hivatalos képviselők mellett ott volt a helyi lakosság a határ mindkét oldaláról. [...] Nemzeti összetartozás napja Lendvakecskésen...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A megyében élő nemzeti kisebbségek napja

Szombaton díszüléssel, majd kulturális és művészeti egyesületek bemutatkozásával ünnepelték meg Eszék-Baranya megye nemzeti kisebbségeinek napját. A kisebbségek gazdag történelmi és kulturális örökségét, identitását megbecsülve és őrizve döntött úgy a

megye vezetősége, hogy május utolsó szombatján a megyében élő kisebbségeket ünneplik...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk](#) >

Búzafajta-bemutató a határ mindkét oldalán

A HMDK Gazdaköre és a Somberek és Környéke Gazdakör az eszéki és martonvásári kutatóintézetek támogatásával búzafajta-bemutatót szervezett a határ mindkét oldalán, a magyarországi Sombereken és a drávaszegi Karancson is. A projekt célja, hogy Magyarországon a horvát, Horvátországban pedig a magyar búzafajtákat népszerűsítse a termelők körében...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk](#) >

Kötetbemutató a magyar református egység napi istentiszteleten

A Horvátországi Református Keresztény Kálvini Egyház múlt szombaton konferenciát szervezett a kopácsi kultúrotthonban a magyar református egység alkalmából, vasárnap pedig, a rendezvénysorozat programzáró istentiszteletére Laskón, „Sztárai Mihály templomában” került sor. Az istentiszteleti szolgálatot Szenn Péter püspök végezte, majd Nagy István mondott ünnepi köszöntőt. [...] Az istentisztelet keretében bemutatták Lábadi Károly Horvátországi magyar művelődéstörténeti lexikonának második, bővített kiadását...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk](#) >

Megalakulásának 30 éves jubileumát ünnepelte a HMDK bellyei alapszervezete

A bellyei magyarok az elsők között hozták létre HMDK-alapszervezetet: 1994-ben Eszéken, a menekültség idején alakultak meg. Így tevékenységükkel elsősorban a szerb megszállás miatt a szülőföldjük elhagyására kényszerült magyaroknak adtak alkalmat a találkozásra, így téve elviselhetővé számukra a nehéz éveket. Erről a jeles jubileumról emlékeztek meg a vasárnap tartott alkalmi összejövetelen...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Az év végétől a magaviselet is beleszámít az átlagba

Az idei tanév végén a tanulók eggyel több osztályzatot kapnak majd, ami beleszámít az átlagba. Az általános iskola alsó tagozatos tanulóinak és az ötödik osztályos tanulóknak újdonság, a hatodik osztálytól nyolcadikig eddig is kaptak osztályzatot a diákok a magaviseletre is...” Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

Politikum: Az önkormányzati szavazás eredményeinek elemzése

Elemzésünk első részében öt községet (Magyarkanizsa, Óbecse, Szabadka, Topolya, Zenta) veszünk górcső alá, megnézzük, hogyan alakultak a VMSZ-re és a többi pártra, koalícióra leadott szavazatok 2012-től 2024-ig az önkormányzati választásokon, és arra is kitérünk, milyen következményekkel jár az, hogy Szabadkán a Szerb Haladó Pártnak sikerült abszolút többséget szereznie, ugyanez viszont a VMSZ-nek Zentán nem jött össze. A második részben Adával, Kishegyessel, Csókával és Törökkanizsával foglalkozunk. [...] Van ennél azonban nagyobb baja is most a pártnak: a VMSZ a többpártrendszer óta először nem rendelkezik majd érdemi befolyással. Az Orbán–Vučić háttéralkuknak köszönhetően a párt továbbra is hatalom része marad. [...] Ha összegezzük a számokat és az elért eredményt, akkor igencsak találó Pásztor Bálint eredményértékelőjében elhangzott kulcsmondat, amely szerint „a VMSZ talpon maradt”. Sportnyelven a „talpon maradt” kifejezés azt jelenti...” Szmsz.press: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Lesz-e reakció a magyarok ellen irányuló nyílt jogsértésre?

Kezdjük nagyon röviden a tények ismertetésével: a Szerb Vasút Foglalkozás-egészségügyi Intézet újvidéki kirendeltségében a következő magyar nyelvű felirat fogadja a polgárokat: Tisztelt ügyfeleink, Megkérnénk önöket, hogy akik nem beszélnek Szerbia hivatalos nyelvét (szerb), hogy hivatalos szerb-magyar fordító kíséretében jelenjenek meg!” [Magyarra lefordítva: az intézet semmibe veszi a hatályos törvényeket, nem érdekli, hogy Újvidéken a magyar nyelv is hivatalosnak számít. [...] Ez a már jól ismert, az egy évszázaddal ezelőtti retorika („Beszélj államnyelven!”) újbóli megjelenése...” Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

Videó: Trianon és a Magyar Egyház

A Nemzeti Összetartozás Napjára készülve a Keresztény Értelmiségi Kör Trianon hatása az egyházra – különös tekintettel a délvidéki egyházmegyéinkre címmel szervezett tegnap előadást a muzslyai Emmausz katolikus fiúkollégiumban. Az előadó Szakály József, topolyai plébános és Orcsik Károly, egyháztörténész volt. [...] Voltak negatív példák is, de a főpapok többsége sokat tett azért, hogy ezt a traumát – amennyire csak lehet – átvészelve az egyház és az itteni hívek...” Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Videó: Imre Hilda Minka című regénye Szabadkán

A hetvenes évek Vajdaságát idézi meg Imre Hilda vajdasági származású író Minka című regénye, egy személyes hangvételi visszaemlékezés, de a történet mögött felsejlenek a korszak árnyoldalai. A kötetet a hétvégén mutatták be a Szekeres László Alapítványban. De nem erről szól, a kórházról meg az egyébről, hanem az, hogyan éltek akkor az emberek, hogyan küzdöttek a mindennapokkal, a pletykákkal, a szokásokkal és hogy hogyan éltünk mi a családjunkban. [...] Pap Tibor, a Belgrádi Egyetem Hungarológia Tanszékének vendégtanára: A vajdasági magyar irodalomnak meg vannak ilyen hiányvonatkozásai, hogy ez a nő szempontból írott regények nem kifejezetten jellemzőek...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Második alkalommal rendezik meg Szabadkán a nemzetközi Károli Fórumot

A szabadkai Károli Gáspár Protestáns Kutatóközpont szombaton, június 8-án szombaton tartja a második nemzetközi Károli Fórumot. A rendezvény témája A protestáns világnézet – változások és kihívások. A Központ kutatói (Urbán Dorottya, Sütő Damir, Szűcs Kószó Izabella és Szűcs Csaba) mellett a 2024-es fórum résztvevői...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Három vajdasági díjazott

Június 3-án, a Nemzeti Összetartozás Napjához kapcsolódóan kihirdették a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett Magyar szemmel című fotópályázat eredményeit. A felhívásra a május 24-i határidőig közel 1500 fotó érkezett a Kárpát-medencéből és a diaszpórából. [...] A szakmai zsűri döntése alapján a család kategória első helyezettje Ótos Annabella (Újvidék), második helyezettje Tordai Ede (Székelyvarság), harmadik helyezettje Debelyácskó Zsófia (Hauzenberg) fotója lett...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Már az állandó külföldi lakcímmel rendelkező hadköteles korú férfiak sem léphetik át a határt

Amennyiben Ukrajna állampolgárai egy másik ország útlevelével is rendelkeznek, továbbra is elsősorban Ukrajna állampolgárainak tekintendők, akiknek megvannak a jogai és a kötelezettségei – reagált Andrij Demcsenko, az Ukrán Állami Határőrszolgálat szóvivője. „Az a különféle forrásokon terjedő megfogalmazás, hogy a kettős állampolgárságú ukránokat most nem engedik ki az országból, finoman szólva is helytelen. Hiszen Ukrajnában tilos a kettős állampolgárság” – mondta a Liga.net-nek adott kommentárjában. [...] A külföldön tartózkodó 17 éves ukrán fiúknak vissza kell térniük Ukrajnába, és jelentkezniük kell a területi toborzási és szociális támogatási központokban, hogy katonai nyilvántartásba vegyék őket – közölte Dmitro Lazutkin, a Védelmi Minisztérium szóvivője...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Idén is megszervezték a Kárpátaljai Tehetségnapot

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány június 1-jén szervezte meg tanévzáró ünnepségét, a Kárpátaljai Tehetségnapot immáron XIII. alkalommal. Az esemény során ösztöndíjakat, valamint tehetségtallérokat adtak át vidékünk legtehetségesebb, legeredményesebb diákjainak. A program egyben az alapítvány 15 tehetségpontjában zajló egész éves munkájának tanévzáró rendezvénye is. Az ünnepélyes megnyitó alkalmával Várad Natália, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány irodaigazgatója, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Ez az a nap, amikor méltatjuk azon tehetségeket, akik kimagasló eredményeket értek el a különböző tanulmányi vetélkedőkön...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Huszonötven fejezték be az MCC FIT programját

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) Beregszászi Képzési Központjában négy év elteltével huszonöt fiatal vehetett át oklevelet, miszerint sikeresen befejezte a Fiatal Tehetség Programot (FIT). Az ünnepélyes oklevélátadáson Dobsa Németh Beáta, az MCC Beregszászi Képzési Központjának képviselő-vezetője megköszönte a szülőknek, hogy bizalmat szavazva programjuknak beíratják gyermekeiket az MCC-be...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Derceni Katalin, a Kígyósi Oktatási-Nevelési Komplexum vezetője

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának vendége Derceni Katalin, a Kígyósi Oktatási-Nevelési Komplexum vezetője. [...] Mindig is gyerekekkel szerettem volna foglalkozni, így számomra egyértelmű volt, hogy az oktatás-nevelés irányába mozdulok el. A beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán szereztem meg a baccalaureatus, a Munkácsi Állami Egyetemen pedig

a specialista szintű diplomát. [...] Nehéz volt fiatal vezetőként két intézmény élén állni? Eleinte nagyon nehéz volt, ám az előző vezetőnő segített a kezdeti akadályok leküzdésében. A kollégáknak is eleinte furcsa volt, azonban rövid időn belül megszokták...”

Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Kívül-belül megújult az Árpád-kori templom és a parókiaépület Makkosjánosiban

Megújult templomáért és gyülekezeti házáért adott hálát Istennek a Makkosjánosi Református Egyházközség június 2-án. Az 1321-ben épült templomot zsúfolásig megtöltötték a gyülekezeti tagok, az egyházkerület és a Beregi Református Egyházmegye vezetői, valamint az egyházmegye lelkészei és a vendégek. Isten ígését Zán Fábian Sándor, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke hirdette János evangéliuma második részének 2–12. versei alapján. [...] A hittanos gyermekek szolgálatát követően Balázs Antal, a makkosjánosi református gyülekezet lelképásztora köszöntötte a meghívott vendégeket, majd Hadnagy István gondnok, aki egyben a Beregi Református Egyházmegye főgondnoka, ismertette az idén 703 éves templom történetét, és bemutatta a felújítás során elvégzett munkát...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Az új felsőoktatási törvény nem bünteti az önplágiumot

Adrian Ivan, a „Mihai Viteazul” Nemzeti Hírszerzési Akadémia rektora, Lucian Bode volt belügyminiszter plágiumgyanús doktori dolgozatának koordinátora önplágiumot követett el, de nem nagyon súlyosat, ugyanakkor nem is szankcionálható, állapította meg a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) etikai bizottsága. Az Edupedu.ro kérdésre a bizottság elismerte, hogy a Libertatea tavaly szeptemberi cikkében felmerült vádak részben beigazolódtak. A 199/2023-es törvényben ugyanis a kihágások között az önplágium már nem szerepel. [...] A határozat ugyanakkor azzal zárul, hogy a bizottság javasolja a szerzőnek az idézés szabályainak szigorú betartását a könyv esetleges újrakiadása esetén...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nevüket nem őrzi emléktábla: 1944. június 2.

Június 2-án volt pontosan nyolcvan éve annak, hogy az amerikai légierő bombázta Kolozsvárt, és további településeket is, közöttük Nagyváradot. Reggel 9 órakor jelezték a légi veszélyt, 10 perc múlva hullani kezdtek a bombák. Legalább 150 B24-es Liberator típusú repülőgép mintegy 1300 bombát dobott le a városra négy hullámban. Az 1944. június másodikai eseményekben Kolozsvár 250 épülete, közöttük kórházak és lakóházak is megsemmisültek, és további 252 épület közepesen vagy súlyosan megrongálódott. [...] Vendégünk volt a stúdióban Papp Annamária újságíró-történész és a Művelődés folyóirat főszerkesztője, Benkő Levente történész...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Elveszettek hitt lapjait találták meg a Kolozsvári graduálénak

Különleges, értékes iratanyagot azonosítottak magyarországi kutatók a Román Állami Levéltár Kolozs megyei kirendeltségének fióklevéltárában, Kolozsváron. Egrészt, rábukkantak négy középkori beszercei liturgikus–zenei kódex lapjaira, amelyeket a 16–17. században tanácsi jegyzőkönyvek borítására használtak; ugyanakkor, 17. századi, kolozsvári protokollumok borítójául szolgáló régi iratok között felismerték a Kolozsvári graduálénak nevezett pompás, 16. századi kottás misekönyv lapjait, amelyet egykor a Szent Mihály-plébániatemplomban használtak. [...] A magyarországi HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Lendület – Digitális Zenei Fragmentológia kutatócsoportjának tagjai, Czagány Zsuzsa, Gilányi Gabriella és Tóka Borbála május 12-én indultak erdélyi kutatókörütra. [...] A négynapos körúton összesen 41 középkori kottás töredéket vizsgáltak meg és digitalizáltak. Ezek közül 14 a kutatásban eddig ismeretlen...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Tíz év alatt sem jött össze a kárászok eltávolítása a Szent Anna-tóból

Elszaporodtak az ezüst kárászok a Szent Anna-tóban, a több mint egy évtizedes problémát azonban még mindig nem sikerült megoldani. Talán majd most – vagy ki tudja. Egyelőre az egymásra mutogatásnál tartanak. [...] Mint azt Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke elmondta, a Szent Anna-tó és környéke turisztikai szempontból fontos az egész megyének. A szakértők – Mihály István és Dósa Elek Levente – ismertették a sajtóval a helyzet részleteit. Szent Anna-tó vize kék színből zöldre váltott, ennek oka pedig az ezüstkárászok elszaporodása. Egyébként ennek a halfajnak az őshazája Kelet-Ázsia és Szibéria, mára azonban Európa vadvízeiben is elterjedt...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Tovább gazdagodik Gyergyószentmiklós helytörténete

A nemzeti összetartozás napjához kapcsolódva, a Fölemelt fővel – Trianoni férfiak Gyergyóból című kiállítás megnyitásának egyéves évfordulója alkalmából két kötetet mutatnak be a gyergyószentmiklósi Tarisznyás Márton Múzeumban csütörtökön. A Vákár család szellemi hagyatéka pódiumbeszélgetések során is megismerhetőbbé válik. A Vándorló lelkek – Gyergyói Vákárok

önéletráirásai című könyv tartalmát már a címe is sejteti. [...] A Fölemelt fővel – Trianoni férfiak Gyergyóból című kötet pedig tanulmányokat tartalmaz, amelyek azt a korszakot mutatják be, amelyekben a két személyiség élt, megmutatva azokat a fontosabb történelmi eseményeket, amelyek azalatt zajlottak, míg ők Gyergyószentmiklóson, majd Budapesten leírták az életüket – mutatott rá Gál Levente muzeológus...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

A románok által felakasztott székely tanítónő mítosza

Pontos egy évvel ezelőtt, a trianoni békediktátum évfordulójakor Erdély új urainak székelyföldi emlékműgyalázásairól nyújtottunk szemléletes képet. Az impériumváltással járó trauma, megaláztatások sorozata ugyanakkor olyan mítoszok születését is eredményezte, amelyek közül némelyik a mai napig tartja magát. Ilyen például a „székely tanítónő”, Kárpáti Piroska legendája, akit Üzenet Erdélyből című verséért állítólag felakasztottak a románok. [...] Nem bírván elviselni, hogy férje életében más nő is szerepet kapott, 1947. május 2-án öngyilkosságot követett el Budapesten (nagy mennyiségű altatót vett be), ott is van eltemetve...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Évadának utolsó bemutatójára készül a temesvári színház

Élethez és halálhoz való viszonyról, túlélésért való küzdelemről, igazságkeresésről szól a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház legújabb produkciója. A Danaos című előadás egy ókori történetet helyez mai kontextusba, miközben felveti a kérdést: vajon lehetnek-e boldog pillanataink egy kilátástalannak tűnő élethelyzetben – szerepel a társulat közleményében. Mit jelent üldözöttként olyan idegen földre menekülni, ahol élet-halál kérdése, hogy az ország befogadó-e vagy sem? Mibe kapaszkodhat az ember, ha elveszíti a saját kultúrájába, az istenébe, az emberségbe vetett hitét? Nemcsak a veszteség és az identitáskeresés tragikus témáit járja körül, hanem az emberiség kihívásaira is reflektál...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Élhető hely a Csomád lába alatt Sepsibükszád

Nem igaz, hogy a Tuszádi-szorosból beözönlő hideg levegőtömeg kárára lenne a gazdálkodóknak. A helyi termelők az utóbbi évtizedekben bebizonyították, hogy nem lehet mindent az időjárásra fogni a kis méretű medencében, amelyet medencezugnak nevez a földrajztudomány. A mintegy helyi ezer katolikus lélek alkotta egyházközség gondjai is a vállára nehezednek, folytatni kell a tűz pusztította új plébánia épületének bebútorozását, a pályázatokat sem szabad elfelejteni, ugyanis már hosszabb ideje nincsen önálló papja a sepsibükszádi népes katolikus közösségnek, a legfontosabb teendőket Gábos Zoltán málnásfürdői plébános végzi el. [...] Majdnem kész a helyi egyháztörténet is. Ugyanis a közelmúltban elhunyt sepsibükszádi születésű Herbszt Istvánt (1949–2024) csak korai halála akadályozta meg abban, hogy be tudja fejezni a megkezdett sepsibükszádi monográfiát, melyet már évekkel ezelőtt megkezdett, s melynek első két fejezetét lapunk le is közölte...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Lövetei Lázár László és Nagy Zalán kapta a Romániai Írók Szövetsége elismeréseit

Két erdélyi költő, Lovétei Lázár László és Nagy Zalán is átvehette a Romániai Írók Szövetsége díjait – közölte hétfőn a Helikon folyóirat szerkesztősége. A bukaresti I.L. Caragiale Nemzeti Színházban osztotta ki a Romániai Írók Szövetsége a 2023-as könyvmegjelenéseket jutalmazó díjait május 31-én. A magyar nyelvű irodalomért a zsűri a díjat Lovétei Lázár Lászlónak ítélte Zákeus fügefája című verseskötetéért, a kisebbségi nyelvű első könyves szerzőnek járó debütdíjat Nagy Zalán kapta Atlasz vállára veszi a holdat című kötetéért...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Podcast: Szlovákiát az előregedés veszélye fenyegeti

Fokozatosan előregedik Szlovákia lakossága, és ez a jelenség egész Európára érvényes. Az Európai Bizottság aktuális tanulmánya szerint 2030-ra 37 ezerrel csökken a lakosság száma, ez után pedig még gyorsabb ütemben folytatódik ez a folyamat. [...] Milyen jövő vár így ránk? Erről kérdezte Gyurgyik László demográfust, az MTA külső köztestületi tagját Bábel Ivett a Pátria rádió szerdai Reggeli című műsorában...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

A középiskolák jelenlegi hálózata a diákok alacsony létszáma miatt fenntarthatatlan

Tomáš Drucker oktatási miniszter kedden óvatosan fogalmazott és többször is hangsúlyozta, nem az iskolák bezárása a cél a középiskolák iskolahálózatának optimalizálásával; kifejtette, a mintegy hétszáz középiskola közül több mint nyolcvan iskolában a diákok létszáma nem éri el a százat. A tárcavezető szerint a középiskolák jelenlegi hálózata nem reflektál a demográfiai fejleményekre és a munkaerő-piaci igények változásaira sem. A miniszter szerint a 300 fős diáklétszám alatt fenntarthatatlan a helyzet, ugyanakkor Kelet- és Közép-Szlovákiában 2-2 magyar képzést is kínáló középiskolában haladja csak meg a diákok száma

a háromszáz főt. [...] Ugyanakkor jogi szempontból eddig sem volt különösebb akadályja annak, hogy a fenntartók különböző iskolatípusokat vonjanak közös igazgatás alá...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kettős tükörben: Magyar-szlovák történešzvíta Trianonról

A színvonalas és minőségi történelmi eszmecsere Szarka László, történész, egyetemi docens, a Selye János Egyetem korábbi dékánja, Gali Máté történész, az MCC Történettudományi Műhelyének kutatótanára, valamint Matej Hanula, a Szlovák Tudományos Akadémia kutatója között zajlott. Trianonról nem könnyű beszélni, főleg akkor, ha az egyik félnek, sorstragédia, a másiknak pedig történelmi lehetőséget, illetve szabadságot jelent. Ezt a szakértők is aláhúzták, illetve egyetértettek abban, hogy szükségesek az ilyen jellegű beszélgetések, hiszen még ha nem is születik konszenzus, de közelebb hozzák a szlovák és a magyar álláspontot...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Folytatódik a régészeti feltárás Somoskő várában

A Füleki Vármúzeum régészei 2021-től kutatják a somoskői vár területét. A Szlovák Műemlékvédelmi Hivatal előírásainak megfelelően a régészeti kutatások az állagmegóvó- és felújítási munkákat előzik meg. Idén májusban indult az erődítmény újabb feltárása, amely a délkeleti ágyúbástya alsó szintjét és a nyugati bástya belső terét célozta meg. [...] Kerámia, üvegedények és poharak töredékei, kályhacsempe-töredékek, agyagpipák, illetve Árpád-kori pénzleletek is előkerültek – mondta Vozár Bianka, a Füleki Vármúzeum régésze...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Folytatja az üvegnegatívok archiválását a kassai Kelet-szlovákiai Múzeum

A Kassa Megyei Önkormányzat (KSK) kulturális intézménye, a Kelet-szlovákiai Múzeum 2023-ban sikeresen folytatta azt a többéves projektet, amelynek célja az intézmény gyűjteményének megőrzése és feldolgozása volt. [...] 2009 óta 2700 negatívot kezeltek le, és a több mint 11 000 darabból közel 6000-et digitalizáltak. Tavaly 390 üvegnegatív szakszerű konzerválására és digitalizálására kerítettek sort. [...] A kassai intézmény történelmi és művészeti fényképészeti gyűjteményében található üvegnegatívok főként az 1880–1950 közötti évekből származnak...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Az iskolaigazgatók szerint nem szabad engedélyezni ennyi hiányzást a diákoknak

Június elsején hatályba lépett törvénymódosítás alapján a szülők egy hónapban csak 10 órát igazolhatnak. Hét évvel ezelőtt egy diák átlagosan 49 óra hiányzást halmozott fel egy év alatt. Ez a szám mára már több mint a duplájára nőtt. Ennek oka, hogy a rendszer túl sok hiányzást engedélyez. [...] Orosz Istvánnal, a rimaszombati Tompa Mihály Alapiskola igazgatójával Babel Ivett beszélgetett a szerdai Reggeliben...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Több mint 1,1 millió euróból épült meg a Csallóközi Múzeum új lelettára

Befejeződött a dunaszerdahelyi Csallóközi Múzeum új lelettárának építése. Az adminisztratív és raktárépület elsősorban a gyűjtemény tárolására szolgál majd. Az építkezést a Nagyszombat Megyei Önkormányzat költségvetéséből finanszírozták, a beruházás értéke több mint 1,1 millió euró. [...] Nagy Iván, a múzeum igazgatója rámutatott, hogy a raktárunkban lévő 11 ezer, illetve az állandó kiállítás részét képező mintegy 2 ezer műtárgy közül is a legjelentősebb egy kelta csónak, amelyet az i. e. 4. században használtak itt, és amelyet egykor egyetlen farönkből faragtak ki...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Alsósajón várják a katasztrófaelhárítási munkák elvégzését

Alsósajó önkormányzata örömmel fogadta, hogy a kormány szerdán 1,5 millió eurót hagyott jóvá a Sajó folyó további szennyezésének megakadályozására. A község reméli, hogy jövőre elvégzik azokat a beavatkozásokat, amelyek megakadályozzák, hogy a két évvel ezelőttihez hasonló környezeti katasztrófa megismétlődjön...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Selye Jánosra is emlékezik szombaton Komáromban a Szlovákiai Magyar Egészségügyi Társaság

100 éve érettségizett városunkban Komárom büszkesége, Selye János, akinek nevéhez szorosan kapcsolódik mindennapos életünk egyik leggyakrabban előforduló és használt kifejezése, a stressz. Idén, 2024. június 8-án 8.30 órás kezdettel lesz megtartva a XVI. Arányi Lajos Napok keretén belül a Szlovákiai Magyar Egészségügyi Társaság nemzetközi egészségügyi konferenciája, amelyet a Selye János Egyetem társszervezésével karöltve a SJE nagy előadótermében tartunk. [...] Azután meghallgathatjuk Weszprémi díjas kiváló orvos történešzünk, Kiss László értékes előadását Selye Jánosról és családjáról, valamint érdekes történeteit a komáromi

iskolaéveiről. [...] Az idei konferencia előadásai a testi-lelki gyógyítással hivatottak foglalkozni. Szeretettel várunk minden érdeklődőt – az előadások ingyen megtekinthetők...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Egy elfeledett mesterség nyomában a rimaszombati könyvtárban

Aki szeret olvasni, az bizonyára elgondolkodott már azon, hogyan is készülnek a könyvek, illetve hogyan készítették őket a könyvkötő mesterek, mielőtt az egész folyamatot gépesítették volna. Az történt ugyanis, hogy a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete „A papírtól a könyvig” címmel tartott kétnapos workshopot a rimaszombati Matej Hrebenda Könyvtárban május 27-én és 28-án. [...] Bár alapvetően egy szakmai továbbképzésről volt szó könyvtárosok és pedagógusok részére, Vincze Petronella restaurátorművész és könyvkötő, illetve Gönczi Péter könyv- és papírestaurátor volt a résztvevők segítségére, akik elmagyarázták és megmutatták a folyamat egyes lépéseit...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)